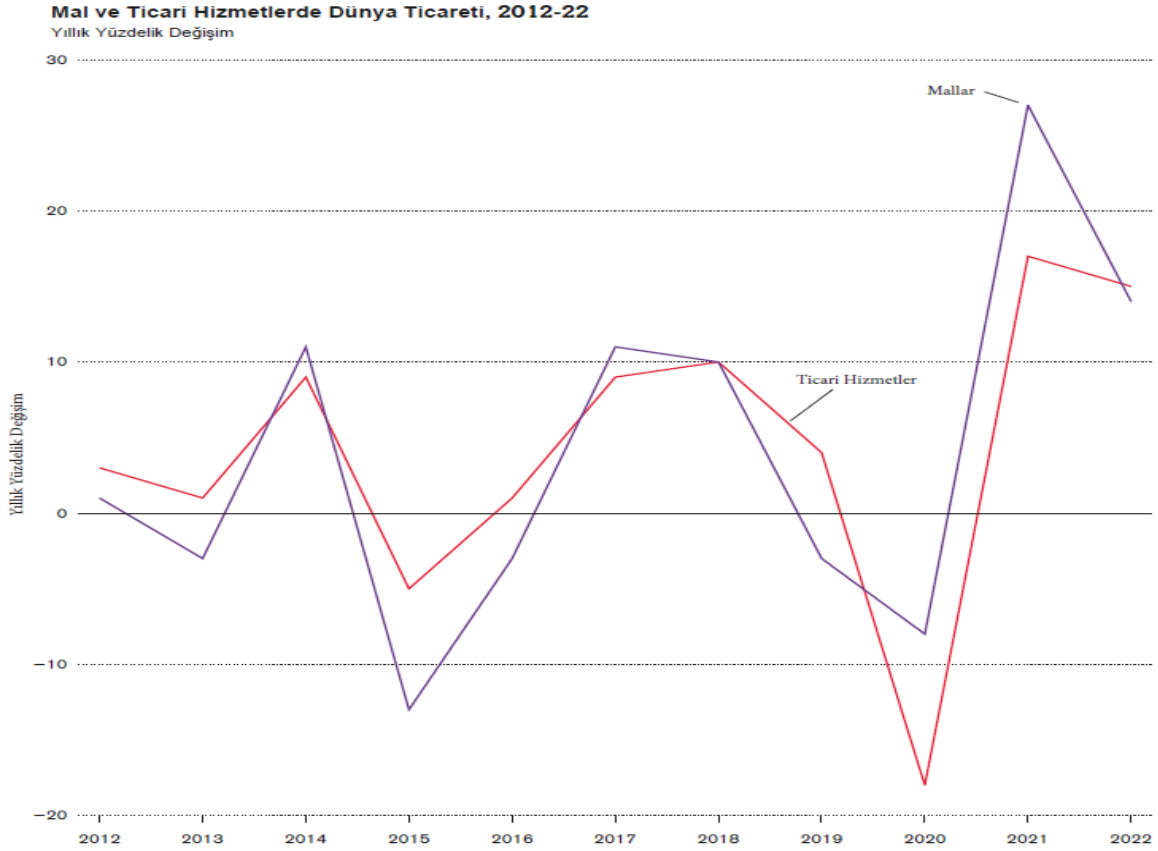

2023 DÜNYA TİCARETİ İSTATİSTİKSEL GÖRÜNÜMÜ

Hizmet ticareti 2022 yılında toparlandı ve %15'lik bir artışla mal ticaretinin bir miktar üzerinde kaldı. Bununla beraber ABD'de 2022 yılı için önceki yıla göre %13 artışla 31 trilyon USD mal ve hizmet satışı gerçekleşti. Pandemi öncesi seviyesini 2021 yılında yakalayan mal ticaretine 2022 yılında hizmet sektörü de eşlik etti. Çin, 2022 yılında dünya ihracatının yine tepesinde yer almasına karşın bir önceki yıl %15 olan payı %14'e geriledi. 2018 yılında %68 olarak gerçekleşen üretilen malların ihracattaki payı yüksek enerji fiyatlarından dolayı 2022 yılında %61'de kaldı. Taşımacılık hizmetleri önceki yıla göre ufak bir artışla devam ederken nakliye masrafları pandemi öncesi seviyelere yaklaştı. 2022 yılında bölgesel anlamda en yoğun ticaret %65 ile Avrupa bölgesinde yer alırken en düşük ticaret %14 ile Afrika kıtasında gerçekleşti.

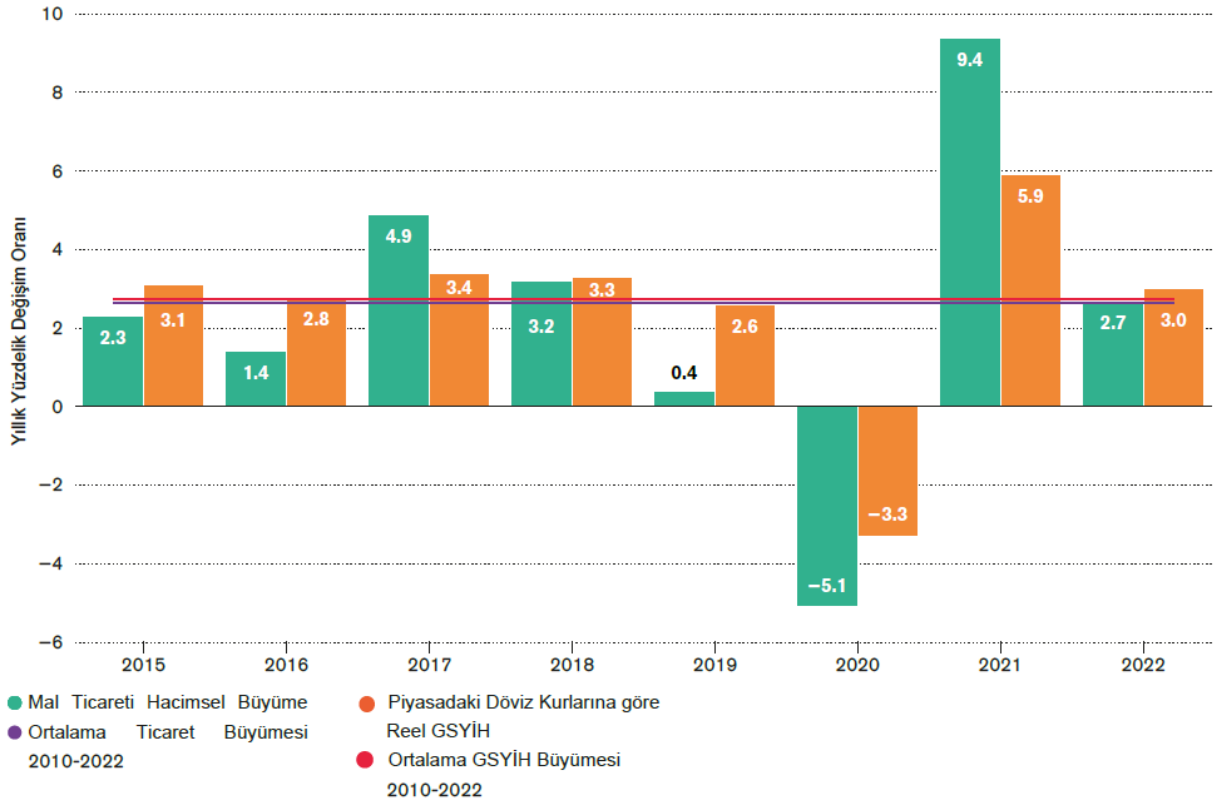

2023'ün İlk Yarısında GSYİH ve Ticaret Büyümesi

2023 yılında Rusya-Ukrayna savaşından kaynaklı emtia fiyatları artış göstermiş ve dünya ticareti yavaşlamıştır. Aynı zamanda 2023'ün ikinci yarısında da yüksek faiz oranlarından dolayı ticari büyümenin zayıf gerçekleşmesi bekleniyor. Dünya ticaret hacmi 2021 yılı (%9,4) ve 2022 (%2,7) yılı hacimlerinin ortalaması kadar büyümüştür. 2022'de ticaretteki büyümeye reel GSYH de eşlik etti. Piyasa döviz kurlarına göre büyüme %3,0 olarak gerçekleşti. (2021'de %5,9). Ticaret ve üretim çıktısı 2023'de yüksek enflasyon ve tüketim ve yatırım ve yatırım alanındaki finansal durumlardan dolayı beklentinin altında büyüdü. Jeopolitik gerilimler, gıda krizi ve enerji güvensizliği, yüksek dış borç seviyeleri önümüzdeki süreçte de görünümü bulanıklaştırmaktadır.

Dünya'da Mal Ticareti ve GSYİH Büyümesi, 2015-22

(Yıllık Yüzdelerik Değişimi)

Mal ticaretinin değeri, kısmen yüksek küresel emtia fiyatları nedeniyle 2022'de hacimden daha hızlı arttı. Dünya yakıt ve madencilik ürünleri ihracatı 2019 ile 2022 yılları arasında yıllık %19 artarak 2022'de 5,1 trilyon ABD doları değerine ulaştı. Bu dönemde dünya ihracatındaki payları yüzde 4 puan artarak 2022'de %21'e yükseldi. "Diğer imalat malları" hariç tutulduğunda, 2022 yılında dünya mamul mal ihracatında kimyasallar ve ofis/telekom ekipmanları, sırasıyla %20 ve %16 ile en yüksek paylara sahip oldu. Otomotiv ürünleri küresel toplamın %10'unu temsil ediyordu. Amerika Birleşik Devletleri, 2022 yılında otomotiv ürünleri ihracatında ikinci büyük ülke olarak Japonya'yı geride bıraktı. İlk 10 ihracatçı arasında Çin, %30'luk artışla ihracatını en fazla artıran ülke oldu.

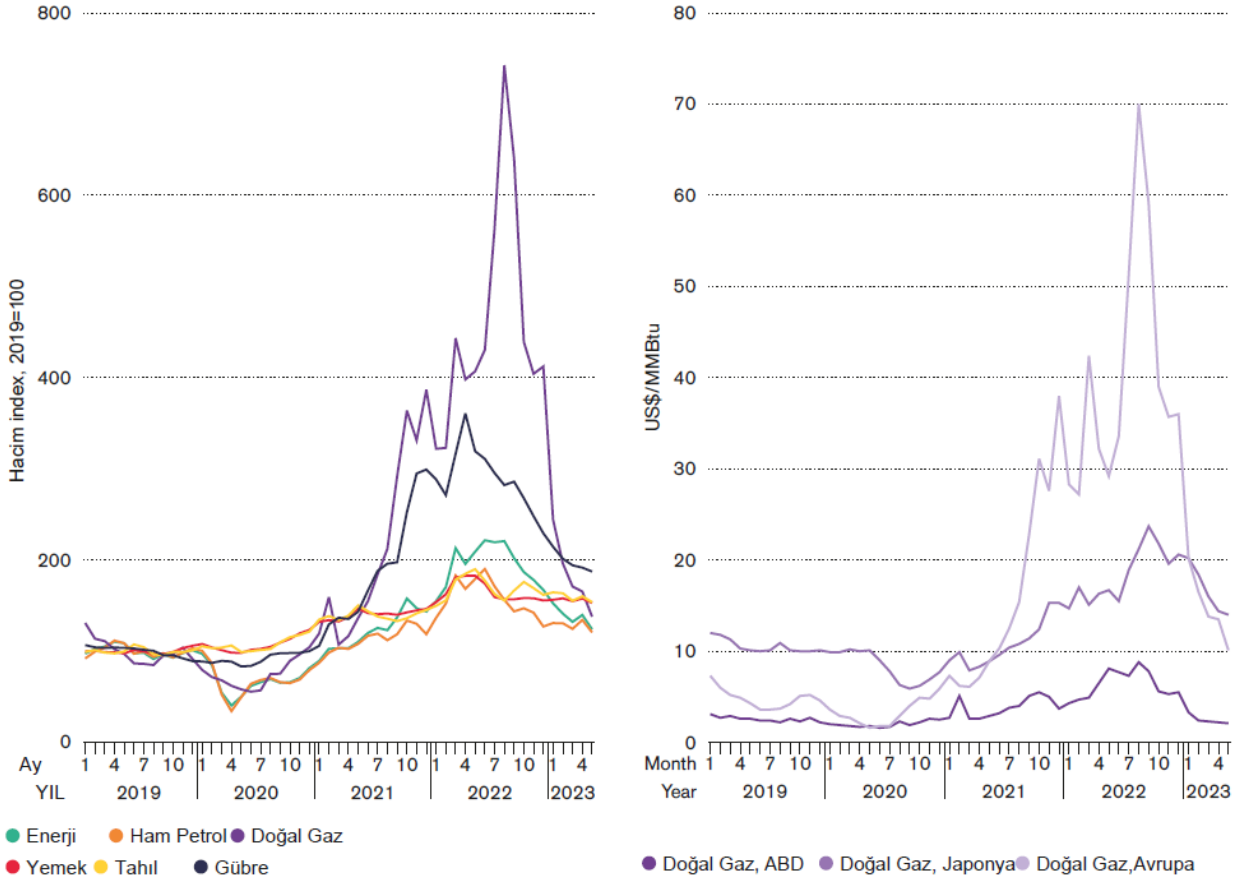
Nihai ürünü üretmek için kullanılan girdiler olan dünya ara mal ihracatı (IG), 2022'nin 1. çeyreğinde yıllık %9'luk bir artıştan 4. çeyrekte %10'luk bir düşüşe geriledi. Değer açısından ise 2021'e kıyasla sabit kalarak 9,7 trilyon ABD dolarına ulaştılar. Tedarik zincirlerinde endüstriyel girdi alışverişindeki zayıflık, büyük ölçüde, IG'lerin %85'inden fazlasını temsil eden imalat malzemeleri, parça ve aksesuar ihracatındaki %0,3'lük düşüşten kaynaklandı. Gıda tedarik zincirleri 2022'de %15 artışla en dayanıklı sektör olmaya devam etti. Ara malı ihracatı 2022 yılında Avrupa ve Asya'da sırasıyla %1,8 ve %1,2 oranında azaldı. Ancak Kuzey ve Güney Amerika'da %5,7'lik bir artış görüldü.

Kısacası, yüksek küresel emtia fiyatlarının etkisiyle 2022 yılında emtia ticaretinin değeri hacimden daha hızlı arttı. Yakıtlar ve madencilik ürünleri ihracatı en hızlı artarken, ara malı ihracatı Avrupa ve Asya'da düşerken Kuzey ve Güney Amerika'da arttı. Brezilya'nın soya fasulyesi ihracatı, Güney ve Orta Amerika'daki büyümenin önemli bir itici gücü oldu.

Emtia Fiyatları

Birincil emtialar için aylık ortalama fiyatlar, Ocak 2019-Mayıs 2023

Index 2019=100 and US\$ per million Btu

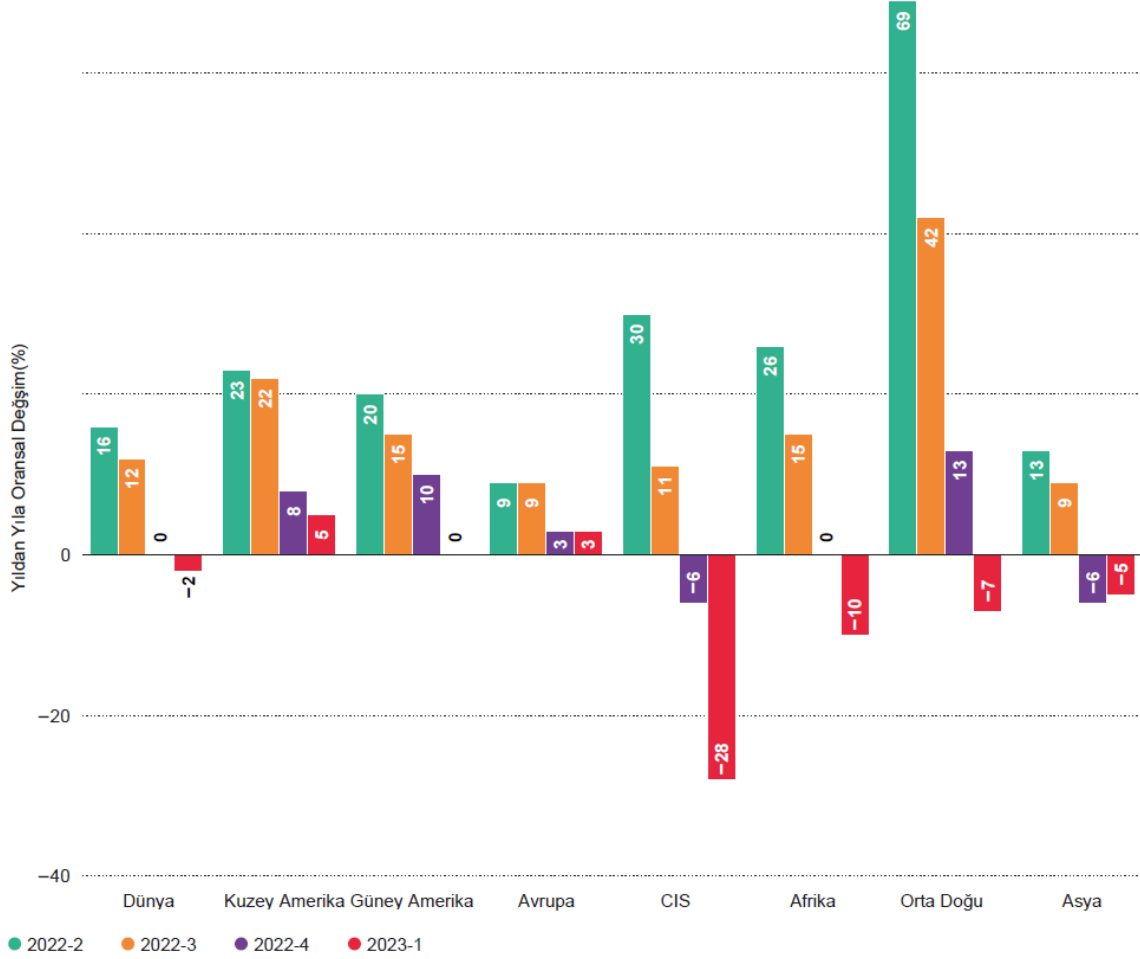
Başta gıda ve enerji fiyatları olmak üzere emtia fiyatları Rusya-Ukrayna savaşının ardından yükselmiş ve o günden bu yana zirveden gerilememiştir. Mayıs 2023 itibarıyla doğal gaz fiyatları 2022 Mayıs ayına göre yükselmiş olsa da 2019 yılındaki ortalama fiyatının %38 üzerinde kalmıştır. Tahıl ve gübre fiyatları da bu durumdan benzer şekilde etkilenmiştir. Avrupada gaz fiyatları 2021 ve 2022 yılları arasında 8 kat farketmiştir. Bu dönemde ABD'de ise fiyatlar önceki yıla göre 3 kat farketmiştir. 2023 mayıs ayı itibarıyla Avrupa'da doğalgaz fiyatları 2019 seviyesinin iki katından fazla iken bu durum Kuzey Amerika'da fiyatların %16 oranında düşmesiyle sonuçlandı.

**TÜRKİYE'NİN
MAKİNECİLERİ**
"Dünya Bizimle Çalışıyor"

Bölgelere göre büyüyen ticari mal ihracatı, 2022-2-2023-1

(Yıldan Yıla Değişim Oranları)

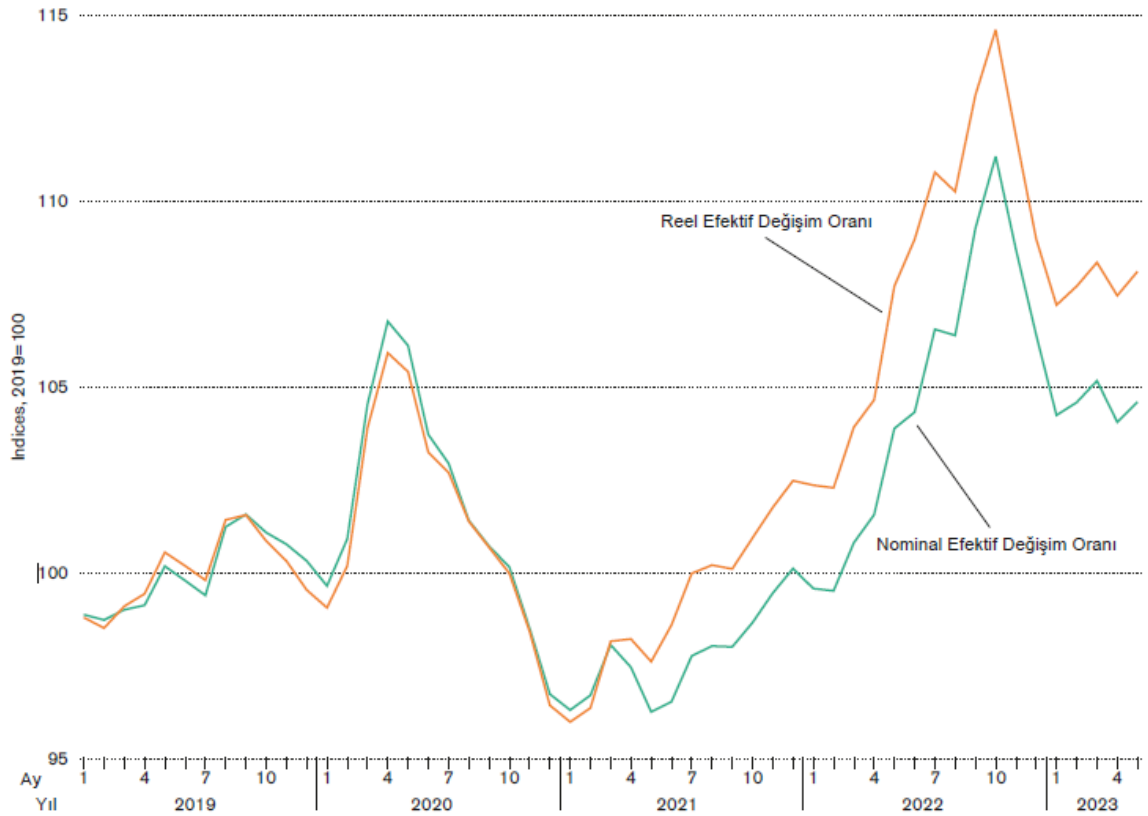

Kur Oranları

ABD doları, artan ABD faiz oranlarının etkisiyle 2022 yılında önemli ölçüde değer kazanmıştır. ABD dolarının değer kazanması özellikle avro, Çin renminbisi ve Japon yeni karşısında belirgin olmuştur. ABD para biriminin genel olarak değer kazanması, ABD doları cinsinden ölçülen ticaret akışlarının değerini azaltma eğilimindedir. Gelişmekte olan ekonomiler için doların değer kazanması ve yüksek ABD faiz oranları genellikle ithalat fiyatlarının yükselmesi, enflasyonist baskıların artması ve borç servis maliyetlerinin yükselmesi anlamına gelir. ABD dolarının diğer para birimleri cinsinden değeri Ekim 2022 ile Mayıs 2023 arasında %5,9 düşmüştür ve bu da küresel finans piyasalarındaki sıkıntıların hafiflemesine yardımcı olabilir.

ABD Doları Nominal ve Reel Efektif Döviz Kuru Oranları, Ocak 2019-Mayıs 2023

(Indices, 2019=100)

Mal ve Ticari Hizmet Ticaret Değerleri

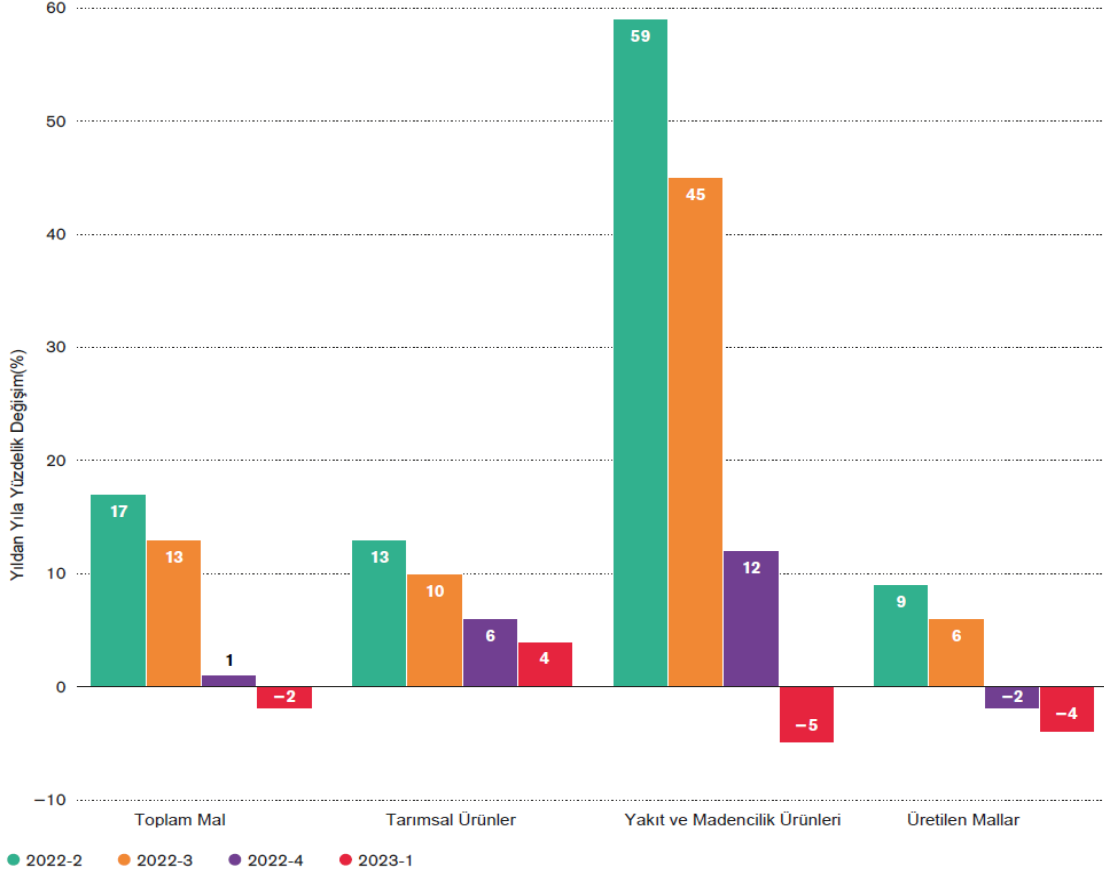
Değer bazında küresel mal ticareti büyümesi 2022'nin dördüncü çeyreğinde önemli ölçüde yavaşlayarak yıllık bazda %1'e geriledi. Bu durum, yakıtlar ve madencilik ürünleri için ticaret değerlerinin düşmesinden kaynaklandı. Değer bazında mal ihracatı büyümesi tüm bölgelerde yavaşlamış, 2022'nin dördüncü çeyreğinde Asya ve BDT bölgesinde negatife dönmüştür. Önemli ihracat gelirlerine sahip bazı petrol ihracatçısı bölgeler hariç, mal ithalatı büyümesi 2023'ün başlarında çoğu bölgede negatife dönmüştür. Ticari hizmet ticareti 2022'nin sonlarına doğru yavaşlamış ve COVID-19 salgınından sonra toparlanmaya devam eden seyahat dışındaki tüm kategorilerde 4. çeyrekte düşük veya negatif büyüme kaydedilmiştir. Seyahat hizmetleri 2023'ün ilk yarısında güçlü bir büyüme kaydetmiştir ve Çinli turistlerin yaz aylarında geri dönmesiyle daha da artması beklenmektedir. Taşımacılık hizmetleri ihracatı 2023'ün ilk yarısında bazı ekonomilerde azalırken, diğer hizmetlerin ihracatı yıllık bazda ılımlı bir büyüme kaydetmeye devam etti. Küresel ekonomi 2023 yılında Ukrayna'daki savaş, yükselen enflasyon ve yavaşlayan ekonomik büyüme gibi engellerle karşı karşıyadır. Bu engeller, yavaşlayan küresel ticaret üzerinde olumsuz bir etki yaratıyor. Emtia fiyatları düştüğü için ticaretteki yavaşlama özellikle mallar için belirgindir. Ticaretteki yavaşlama daha az olmakla birlikte hizmet sektöründe de hissedilmektedir. Seyahat sektörü, turizmin COVID-19 salgınından sonra toparlanmaya başlaması nedeniyle küresel ticaretteki birkaç parlak noktadan biridir. Küresel ticaretin görünümü belirsiz olmakla birlikte, yakın vadede durgun seyretmeye devam etmesi muhtemeldir.

**TÜRKİYE'NİN
MAKİNECİLERİ**
"Dünya Bizimle Çalışıyor"

Sektörlere Göre Dünya'da Mal Ticaretinde Büyüme , 2022-2-2023-1

(Yıldan Yıla Değişim Oranları)

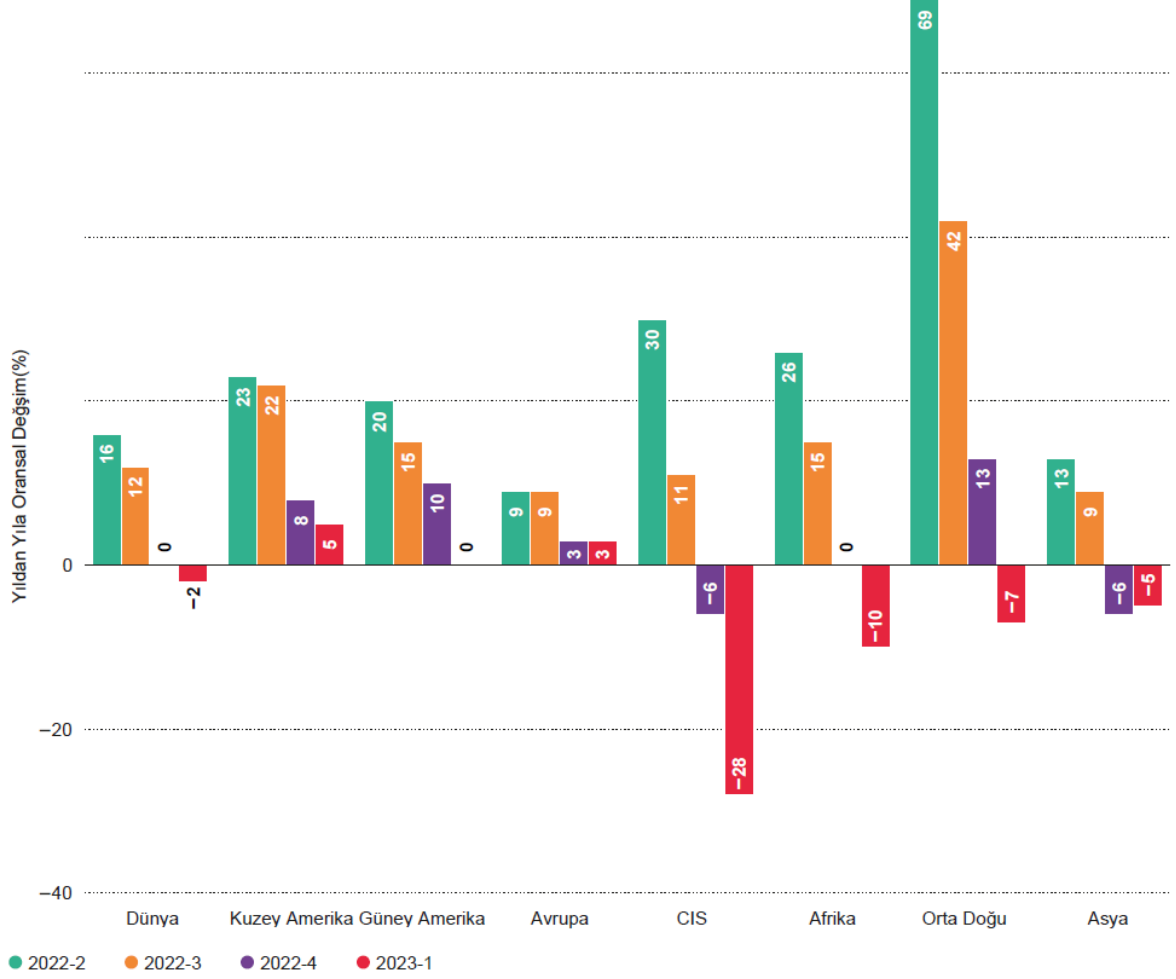

**TÜRKİYE'NİN
MAKİNECİLERİ**
"Dünya Bizimle Çalışıyor"

Bölgelere göre büyüyen ticari mal ihracatı, 2022-2-2023-1

(Yıldan Yıla Değişim Oranları)

Kaynak: https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtsr_2023_e.pdf